

Dokument s plenarne sjednice

B9-0267/2022 }
B9-0271/2022 }
B9-0278/2022 }
B9-0280/2022 } RC1

17.5.2022

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 132. stavcima 2. i 4. Poslovnika,

koji zamjenjuje sljedeće prijedloge rezolucija:

B9-0267/2022 (Renew)
B9-0271/2022 (PPE)
B9-0278/2022 (S&D)
B9-0280/2022 (Verts/ALE)

o društvenim i gospodarskim posljedicama ruskog rata u Ukrajini na EU –
jačanje sposobnosti EU-a za djelovanje
(2022/2653(RSP))

Markus Ferber

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Jonás Fernández, Agnes Jongerius, Eider Gardiazabal Rubial, Aurore

Lalucq

u ime Kluba zastupnika S&D-a

Luis Garicano

u ime Kluba zastupnika Renew

Sara Matthieu, Ernest Urtasun

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Nikolaj Villumsen, Silvia Modig

RC\1256228HR.docx

PE732.304v01-00 }
PE732.309v01-00 }
PE732.316v01-00 }
PE732.318v01-00 } RC1

Rezolucija Europskog parlamenta o društvenim i gospodarskim posljedicama ruskog rata u Ukrajini na EU – jačanje sposobnosti EU-a za djelovanje (2022/2653(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. travnja 2022. o zaključcima sastanka Europskog vijeća od 24. i 25. ožujka 2022., uključujući najnovija događanja u ratu protiv Ukrajine te sankcije EU-a protiv Rusije i njihovu provedbu¹,
 - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 25. ožujka 2022.,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 8. ožujka 2022. naslovljenu „REPowerEU: zajedničko europsko djelovanje za povoljniju, sigurniju i održiviju energiju” (COM(2022)0108),
 - uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 27. svibnja 2020. o utvrđivanju potreba za oporavak Europe (SWD(2020)0098),
 - uzimajući u obzir izvješće Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) o regionalnim gospodarskim izgledima od 22. travnja 2022. naslovljeno „Europe: War Sets Back the European Recovery” (Europa: Rat zaustavlja europski oporavak),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. ožujka 2022. o potrebi za hitnim akcijskim planom EU-a u cilju osiguravanja sigurnosti opskrbe hranom unutar i izvan EU-a s obzirom na rusku invaziju na Ukrajinu²,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. svibnja 2022. o posljedicama koje rat u Ukrajini ostavlja na žene³,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava⁴,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2021. o reviziji makroekonomskog zakonodavnog okvira za snažniji učinak na europsko realno gospodarstvo, poboljšanu transparentnost donošenja odluka i demokratsku odgovornost⁵,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da Rusija od 24. veljače 2022. provodi nezakonitu, neizazvanu i neopravdanu

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0121.

² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0099.

³ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0206.

⁴ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.

⁵ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0358.

vojnu agresiju na Ukrajinu;

- B. budući da je ruska invazija na Ukrajinu velika humanitarna kriza koja utječe na milijune ljudi te će neizbježno dovesti i do snažnog gospodarskog šoka u EU-u nepredvidivog trajanja i razmjera;
- C. budući da su najvažnije posljedice rata u Ukrajini izgubljeni životi i humanitarna kriza povezana s ogromnim brojem ljudi u opkoljenim područjima i raseljenih osoba; budući da je do 5. svibnja 2022., prema podacima koje je dostavio visoki povjerenik Ujedinjenih naroda za izbjeglice, iz Ukrajine pobjeglo više od 5,7 milijuna ljudi, od čega je njih više od 85 % trenutačno smješteno u zemljama EU-a; budući da teret povezan s humanitarnom krizom u velikoj mjeri snose države članice koje graniče s Ukrajinom;
- D. budući da učinci sukoba na okoliš, kao posljedica bombardiranja, istjecanja nafte i plina i incidenata u tvornicama za proizvodnju kemikalija i nuklearnim elektranama, predstavljaju velik problem za stanovništvo Ukrajine i EU-a; budući da EU mora pomoći u ispravljanju i zaštiti od štete za okoliš prouzročene ratom i sankcionirati kaznena djela protiv okoliša jer će ona neizbježno imati dugotrajne posljedice;
- E. budući da je Rusija jednostrano odlučila prekinuti isporuku plina u Bugarsku i Poljsku; budući da sve veći broj država članica EU-a iskazuje svoju podršku uvođenju potpunog embarga na uvoz energenata iz Rusije kako bi preduhitrili takvu ucjenu;
- F. budući da sankcije imaju snažan učinak na rusko gospodarstvo (prema MMF-u: smanjenje BDP-a od 8,5 % i inflacija od 21,3 % u 2022.); budući da europske zemlje kupuju fosilna goriva od Rusije te joj za isporuku plaćaju do 800 milijuna EUR dnevno, čime režimu pružaju sredstva za financiranje rata; budući da je Komisija predstavila ambiciozan plan zabrane uvoza ruske nafte, koja bi stupila na snagu u roku od šest mjeseci, kao i zabrane uvoza rafiniranih proizvoda, koja bi započela do kraja godine;
- G. budući da će gospodarski kontekst, u kombinaciji s učincima potrebnih sankcija, imati ozbiljan učinak na socijalnu i ekonomsku situaciju, među ostalim na tržište rada u EU-u i životne uvjete; budući da bi kriza do koje je doveo rat mogla negativno utjecati na rast i zapošljavanje, među ostalim zbog posljedica za financijska tržišta, nestašice energije, dodatnih pritisaka na cijene energije, kontinuiranih uskih grla u lancima opskrbe i učinaka na povjerenje;
- H. budući da je inflacija potrošačkih cijena u EU-u u mnogim zemljama dosegla razine koje nisu zabilježene od 1970-ih te je u travnju 2022. iznosila 7,5 %, što je najviša razina od uvođenja jedinstvene valute, te je taj porast ponajprije uvjetovan povećanjem cijena fosilnih energenata; budući da je to dovelo do povećanja poljoprivrednih cijena; budući da će se prema najnovijim predviđanjima ESB-a stopa inflacije (HICP) u europodručju smanjiti s prosječnih 5,1 % u 2022. na 2,1 % u 2023. i 1,9 % u 2024.;
- I. budući da sve veća inflacija i pogotovo brza povećanja cijena hrane i energije diljem EU-a utječu na najranjivije stanovništvo, čime se dodatno povećava nejednakost i pogoršavaju siromaštvo i energetska siromaštvo; budući da se ne predviđa da će rast plaća biti jednako brz kao inflacija pa stoga radnici gube na kupovnoj moći te bi se u

sljedećih nekoliko mjeseci njihovi životni uvjeti mogli pogoršati; budući da će to isto tako povećati pritisak na kapacitete socijalne politike te na automatske stabilizatore kao što su nacionalni programi za nezaposlenost; budući da je europski instrument za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE), koji je Komisija usvojila, doživio uspjeh;

- J. budući da se prema podacima Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) o svjetskim gospodarskim izgledima iz travnja 2022. predviđa usporavanje globalnog rasta s procijenjenih 6,1 % u 2021. na 3,6 % u 2022. i 2023., što je 0,8 i 0,2 postotna boda manje za 2022. i 2023. nego što se predviđalo u siječnju; budući da se predviđa da će se rast u europodručju smanjivati s procijenjenih 5,3 % u 2021. na 2,8 % u 2022. i 2,3 % u 2023.;
- K. budući da je prema prijedlogu Komisije o zajedničkom izvješću o zapošljavanju za 2022. raširena upotreba programa za očuvanje radnih mjesta tijekom pandemije pridonijela relativno ograničenom povećanju nezaposlenosti u 2021., s povećanja od 6 % 2020. na samo 0,4 % 2021.⁶;
- L. budući da mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) teže dobivaju financijska sredstva od velikih poduzeća; budući da administrativne procedure MSP-ovima posebno otežavaju pristup javnim sredstvima; budući da bi se stoga pri svakom uvjetu za pristup malih i srednjih poduzeća financijskoj potpori trebalo uzeti u obzir potrebno pojednostavnjenje postupaka;
- M. budući da se Europa suočava s novim izazovima poput povećanja nejednakosti među generacijama, smanjenih socijalnih, zdravstvenih, gospodarskih i okolišnih mogućnosti i resursa, teritorijalnih razlika i nejednakog pristupa osnovnim socijalnim i zdravstvenim uslugama, radnim mjestima i poslovnim mogućnostima te socijalnoj infrastrukturi; budući da je 2020. u EU-u 96,5 milijuna ljudi bilo izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti, što je 21,9 % stanovništva EU-a; budući da su se siromaštvo i socijalna isključenost smanjili u posljednjem desetljeću; budući da je potrebno dodatno smanjenje; budući da je smanjenje nejednakosti zajednička odgovornost EU-a i država članica; budući da bismo trebali rješavati temeljne uzroke dugoročnih gospodarskih i socijalnih neravnoteža;
- N. budući da je u anketi koja je 2019. provedena u EU-u otprilike 34 milijuna Europljana navelo da 2018. nije moglo održati svoje domove dovoljno toplima, dok je 6,9 % stanovništva Unije navelo da si ne može priuštiti primjereno zagrijavanje svojih domova;
- O. budući da su snažni sustavi socijalne zaštite ključni za socijalnu otpornost u kriznim vremenima; budući da su glavne socijalne posljedice u Europi povećanje troškova života i cjenovna pristupačnost robe i usluga, čime se ugrožavaju ljudska prava kao što su pristup hrani, stanovanju, odjeći i obrazovanju, povoljni radni uvjeti i zaštita od nezaposlenosti, kao i pristup zdravstvenoj skrbi;

⁶ Prijedlog Komisije od 24. studenoga 2021. o zajedničkom izvješću o zapošljavanju za 2022. (COM(2021)0743).

- P. budući da je u Akcijskom planu za provedbu europskog stupa socijalnih prava postavljen cilj da EU smanji broj osoba izloženih riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti za najmanje 15 milijuna te je usvojen niz prijedloga kako bi se taj cilj postigao do 2030.; budući da u trenutačnom kontekstu postizanje tog cilja postaje teže s obzirom na predviđeno povećanje siromaštva i nezaposlenosti u nadolazećim mjesecima; budući da su sustavi socijalne zaštite pod velikim pritiskom jer se u okviru njih žele ublažiti socijalni učinak krize, pružiti potpora izbjeglicama i zajamčiti pristojni životni uvjeti za sve, kao i pristup kvalitetnim osnovnim uslugama kao što su zdravstvo, obrazovanje i stanovanje;
- Q. budući da je Međunarodna agencija za energiju procijenila da višak dobiti u 2022. iznosi 200 milijardi EUR⁷; budući da je također navela da bi privremene fiskalne mjere za neočekivani profit mogle biti dostupne za javne prihode kako bi se djelomično ublažili veći računi za energiju; budući da je Komisija u ožujku 2022. predložila smjernice za uvođenje privremenih poreznih mjera za neočekivani profit⁸;
- R. budući da je ruski rat u Ukrajini pokazao odlučnost, jedinstvo i snagu EU-a u pogledu obrane demokratskih vrijednosti; budući da je također otkrio potrebu za gospodarskim, društvenim i institucionalnim reformama koje bi EU-u omogućile da se nosi s globalnim posljedicama ruske vojne agresije; budući da je prijeko potrebno održati dosad impresivno jedinstvo i solidarnost Unije u pogledu upotrebe svih dostupnih nevojnih alata za okončanje ruske agresije na Ukrajinu i zajedničkih sredstava za rješavanje neposrednih učinaka unutar EU-a, kao i održavanja trenutačnog zakonodavnog programa s ciljem poboljšanja socijalne, gospodarske i okolišne otpornosti Unije, unatoč Putinovoj želji da nas podijeli i spriječi ta nastojanja;
- S. budući da je potrebno osigurati da socijalno tržišno gospodarstvo i jedinstveno tržište funkcioniraju, među ostalim i u kriznim vremenima, kako bi se ostvario sav njihov potencijal u korist europskih potrošača i kako bi se doprinijelo povećanju produktivnosti, konkurentnosti europskih poduzeća i otvaranju kvalitetnih radnih mjesta;
- T. budući da je Komisija predstavila konkretne mjere kako bi REPowerEU postao stvarnost;
- U. budući da EU mora postati istinska sila na svjetskoj pozornici, sposobna za samostalno djelovanje i odlučivanje, osobito u pogledu obrane, energije, poljoprivrede, akvakulture i industrije;
- V. budući da pristup spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima također postaje sve teži za izbjeglice koje dolaze u EU; budući da je EU predan promicanju, zaštiti i ostvarivanju prava svakog pojedinca te svake žene i djevojke na potpunu kontrolu nad pitanjima povezanim s vlastitom seksualnošću te seksualnim i reproduktivnim pravima i prava da o njima odlučuje slobodno i odgovorno, bez diskriminacije, prisile i rodno

⁷ <https://www.iea.org/reports/a-10-point-plan-to-reduce-the-european-unions-reliance-on-russian-natural-gas>

⁸ Komunikacija Komisije od 8. ožujka 2022. naslovljena „REPowerEU: zajedničko europsko djelovanje za povoljniju, sigurniju i održiviju energiju” (COM(2022)0108).

uvjetovanog nasilja;

Opća razmatranja

1. izražava solidarnost s ukrajinskim narodom i uviđa da aktivni rat u neposrednom susjedstvu EU-a ima ozbiljne socijalne i gospodarske posljedice za Europu; u potpunosti je svjestan da se demokracija i sloboda ne mogu izraziti nikakvim novčanim ekvivalentom ili socijalnom sigurnošću; ponovno najoštrije osuđuje nezakonitu, ničim izazvanu i neopravdanu vojnu agresiju i invaziju Ruske Federacije na Ukrajinu, kao i sudjelovanje Bjelarusa u njoj;
2. ističe da ruska vojna agresija protiv Ukrajine i opravdane sankcije EU-a protiv Rusije i Bjelarusa utječu na gospodarski oporavak EU-a nakon pandemije i predstavljaju ozbiljnu prijetnju njegovoj strategiji oporavka i otpornosti, kao i cjelovitosti jedinstvenog tržišta;
3. naglašava da je aktualni rat protiv Ukrajine pogoršao ionako ozbiljnu krizu kad je riječ o cijeni energije diljem Europe, što ima izravan negativan učinak na kupovnu moć svih građana EU-a te na mala i srednja poduzeća; podsjeća da današnje visoke cijene plina i električne energije pogađaju većinu država članica, iako u različitoj mjeri i u različito vrijeme, te da trenutačni nagli porast cijena zahtijeva brzu intervenciju kako bi se koordiniranim odgovorom u obliku gospodarskih i socijalnih politika identificirale, izbjegle i spriječile socioekonomske posljedice;
4. naglašava važnost jamčenja energetske suverenosti i neovisnosti o ruskoj opskrbi te veće strateške autonomije i energetske sigurnosti nadogradnjom i osiguranjem velikih ulaganja u energetske infrastrukture EU-a, među ostalim u međupovezanost i prekograničnu infrastrukturu za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitost;
5. uvjeren je u potrebu za daljnjim povećanjem kapaciteta Unije za solidarnost u kriznim vremenima; poziva Komisiju i Vijeće da budu spremni u slučaju da se negativni učinci krize ne budu mogli u dovoljnoj mjeri ispraviti postojećim programima te da reagiraju odlučno, ujedinjeno i brzo te u solidarnosti s onima koji su pogođeni ovom novom ozbiljnom krizom kako bi pomogli kućanstvima i poduzećima, posebno malim i srednjim poduzećima; naglašava da je odlučan, koordiniran i solidaran europski odgovor ključan za ograničavanje širenja krize utvrđivanjem, sprečavanjem i ublažavanjem njezinih gospodarskih i socijalnih posljedica, a time i za nastavak potpore europskih građana za mjere poduzete protiv Rusije i za druge mjere potrebne za pružanje potpore Ukrajincima u njihovoj obrani; poziva institucije EU-a da u skladu s člankom 49. Ugovora o Europskoj uniji i na temelju zasluga Ukrajini dodijele status države kandidatkinje;
6. naglašava svoju punu potporu Ukrajini i ukrajinskom narodu; ističe važnost toga da je Europsko vijeće odobrilo pet paketa sankcija Rusiji i poziva na njihovu brzu i učinkovitu provedbu; poziva države članice da hitno usvoje šesti paket sankcija, uključujući zabranu uvoza ruske nafte, koji je predložila Komisija; ponovno poziva na potpuni embargo s trenutačnim učinkom na uvoz nafte, ugljena, nuklearnog goriva i plina iz Rusije te na potpuno napuštanje plinovoda Sjeverni tok 1 i Sjeverni tok 2;

poziva na hitno donošenje mjera za kontrolu štete u vezi sa sankcijama kako bi se osiguralo da radnici i kućanstva ne snose teret tih političkih odluka;

7. podržava globalna nastojanja da se pomogne Ukrajini, osobito putem skupine G7 te poziva na otpis duga Ukrajini; traži od Komisije i država članica da predvode rad na skrbničkom fondu solidarnosti za Ukrajinu te na strategiji za obnovu Ukrajine nakon rata; podsjeća na svoje dugogodišnje stajalište da Parlament mora biti u potpunosti uključen u uspostavu skrbničkih fondova EU-a i nadzor nad njima, kao i u povezano operativno donošenje odluka;
8. poziva Komisiju da proširi popis osoba protiv kojih su izravno usmjerene sankcije EU-a, uključujući ruske oligarhe, tako da uzme u obzir 6000 osoba s popisa Zaklade Alekseja Navaljnog; poziva na proširenje sankcija EU-a za medijske subjekte povezane s Rusijom koji djeluju u EU-u, točnije na „novinsku agenciju” InfoRos povezanu s ruskom Glavnom obavještajnom upravom (GRU);
9. prima na znanje da su neki bivši političari, primjerice Esko Aho, François Fillon i Wolfgang Schäuble, nedavno podnijeli ostavku na svoje položaje u ruskim poduzećima i čvrsto zahtijeva da i drugi, kao što su Karin Kneissl i Gerhard Schröder, učine isto; nadalje, poziva Vijeće da proširi popis osoba protiv kojih su usmjerene sankcije EU-a na europske članove upravnih odbora velikih ruskih poduzeća te na političare koji i dalje primaju ruski novac;

Koordinirano rješavanje gospodarske i socijalne krize

10. uvjeren je da učinkovit kratkoročan odgovor uključuje doprinos ublažavanju visokih cijena energenata za kućanstva i poduzeća te održavanje kupovne moći, kvalitetnih radnih mjesta i javnih usluga, uz nastavak provedbe europskog zelenog plana te pravedne, digitalne i zelene tranzicije, kao i jačanje akcijskog plana za europski stup socijalnih prava; poziva na jačanje unutarnjeg energetskeg tržišta kako bi se uklonile postojeće ovisnosti EU-a bez stvaranja novih;
11. još jednom naglašava važnost diversifikacije energetske resursa, tehnologija i opskrbenih puteva, uz izbjegavanje učinaka ovisnosti o postojećim rješenjima, uspostavu opsežnog plana za javna i privatna ulaganja u energetske učinkovitost, obnovljivu energiju i održiva dugoročna javna ulaganja u borbu protiv klimatskih promjena i problema opskrbe energijom; stoga poziva Komisiju da poveća koordinaciju planiranja i financiranja energetske učinkovitosti i obnovljive energije, posebno zelenog vodika; poziva na što brže postupno ukidanje fosilnih goriva;
12. ponovno ističe procjenu Komisije da su potrebna dodatna godišnja javna ulaganja u iznosu koji se broji u stotinama milijardi⁹ kako bi se odgovorilo na izazove i mogućnosti digitalne transformacije, zelene i pravedne tranzicije te gospodarskog i socijalnog oporavka; stoga naglašava da se povećana razina ulaganja mora stabilizirati te se tijekom brojnih predstojećih godina mora poboljšati uzlazna konvergencija u EU-

⁹ Radni dokument službi Komisije od 27. svibnja 2020. o utvrđivanju potreba za oporavak Europe (SWD(2020)0098), s početkom od str. 16.

u;

13. poziva Komisiju i države članice da uvjetuju javna ulaganja i financijsku potporu, uključujući javnu financijsku potporu poduzećima u okviru fleksibilizacije pravila o državnim potporama, relevantnim zahtjevima povezanim s ciljevima javne politike, posebno socijalnim, okolišnim i financijskim zahtjevima, koje bi korisnici trebali ispunjavati sve dok primaju javnu potporu, osiguravajući pritom pošteno i otvoreno tržišno natjecanje, jednake uvjete za naša poduzeća i poštovanje temeljnih načela na kojima se temelji naše jedinstveno tržište;
14. priznaje da će ublažavanje učinka povećanja cijena energije na ranjiva kućanstva biti ključno za ograničavanje stopa siromaštva; poziva države članice da budu učinkovite i usmjerene u svojoj povećanoj socijalnoj potrošnji, uključujući potporu dohotku, kako bi se ublažio učinak rasta cijena energije, posebno za kućanstva s niskim prihodima, te da financiraju javne politike za povećanje energetske učinkovitosti i širenje obnovljivih izvora energije; naglašava da bi se pri rastu plaća trebalo voditi računa o dugoročnoj inflaciji i rastu produktivnosti kako bi se održala kupovna moć kućanstava;
15. ponavlja poziv Vijeća upućen Komisiji da podnese prijedloge kojima bi se učinkovito riješio problem prekomjernih cijena električne energije uz istodobno očuvanje cjelovitosti jedinstvenog tržišta; podsjeća na trenutne kratkoročne opcije koje je predstavila Komisija (izravna potpora potrošačima putem vaučera, poreznih olakšica ili „modela agregatora/jednog kupca”, državne potpore, oporezivanja, gornjih granica cijena i regulatornih mjera kao što su ugovori za razlike) kako bi se smanjio učinak iznimno visokih cijena na građane i poduzeća, uz istodobno rješavanje učinka širenja na tržišta električne energije; izražava zabrinutost zbog mogućih zlouporaba tržišta; poziva Komisiju da procijeni učinak cijena plina na funkcioniranje tržišta električne energije, posebno na utvrđivanje uloge cijene plina u konačnoj cijeni;
16. izražava duboku zabrinutost zbog posljedica ruskog rata protiv Ukrajine na sigurnost opskrbe hranom EU-a; naglašava hitnu potrebu za poboljšanjem pristupa EU-a sigurnosti opskrbe hranom i, prema potrebi, za povećanjem kapaciteta održive proizvodnje kako bi se smanjila ukupna ovisnost prehrambenog sustava EU-a i izgradila veća otpornost u lancu opskrbe hranom; ističe da su nagla povećanja troškova proizvodnje znatno utjecala na poljoprivredno-prehrambeni sektor, kao što je istaknuto u Rezoluciji Parlamenta od 24. ožujka 2022. o potrebi za hitnim akcijskim planom EU-a u cilju osiguravanja sigurnosti opskrbe hranom unutar i izvan EU-a s obzirom na rusku invaziju na Ukrajinu; upozorava da ograničenja izvoza koja su najavile mnoge zemlje mogu dovesti do povećanja cijena, destabilizirati tržišta, doprinijeti gladi i potencirati špekulativne prakse;

Integracija osoba privremeno raseljenih iz Ukrajine

17. naglašava da bi rat u Ukrajini i posljedično povećanje troškova života i rizik od nezaposlenosti mogli dodatno pogoršati situaciju u kojoj se nalaze obitelji, izbjeglice, žene, djeca kojima prijeti siromaštvo i socijalna isključenost ili oni kojima je potreban pristup kvalitetnoj skrbi i socijalnoj zaštiti; poziva Komisiju i države članice da usmjere svoje napore na provedbu europskog jamstva za djecu osiguravanjem pristupa

besplatnim kvalitetnim uslugama za djecu koja bježe iz Ukrajine ravnopravno s njihovim vršnjacima iz EU-a u zemljama domaćinima te da hitno povećaju financiranje europskog jamstva za djecu s prikladnim proračunom;

18. smatra da pristup potpunoj zdravstvenoj skrbi za sve, posebno za žene i djevojčice koje su žrtve ratnih zločina i koje su izbjeglice u EU-u, mora biti zajamčen u svim državama članicama; poziva države članice da pomognu privremeno raseljenim Ukrajinkama kako bi se osigurao univerzalan pristup kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi u području seksualnog i reproduktivnog zdravlja bez diskriminacije, prisile i zlostavljanja, da riješe pitanje pravnih lijekova i spriječe povrede ljudskih prava koje na njih utječu; pozdravlja najavu Komisije o 1,5 milijuna EUR za namjenski projekt za potporu Fondu UN-a za stanovništvo u pružanju pomoći ženama i djevojčicama u Ukrajini pružanjem usluga spolnog i reproduktivnog zdravlja;
19. poziva Komisiju i države članice da posvete osobitu pažnju situaciji maloljetnika bez pratnje, razdvojene djece i domske djece iz Ukrajine kako bi osigurali da su njihove neposredne potrebe zadovoljene, da su na odgovarajući način identificirani i praćeni te da se podaci razmjenjuju između država članica kako bi se maloljetnici bez pratnje povezali sa svojim obiteljima i kasnije ponovno integrirali u ukrajinsko društvo, ako je to moguće, istodobno osiguravajući njihovu zaštitu od zlostavljanja i trgovine ljudima, osobito u slučaju mladih žena i djevojčica;
20. ističe da je kriza prouzročena bolešću COVID-19 pokazala ključan doprinos radnika migranata u podupiranju europskih gospodarstava; međutim, upozorava da se radnici migranti vrlo često suočavaju s lošim radnim i životnim uvjetima, nedostatkom socijalne zaštite, uskraćivanjem slobode udruživanja i radničkih prava, diskriminacijom i ksenofobijom te je zabrinut zbog prijavljenih slučajeva radničkog iskorištavanja osoba iz Ukrajine; poziva Komisiju i države članice da se pozabave tim slučajevima i da osiguraju da se poštuju radnička prava Ukrajinaca te da se njihova integracija provodi uz potpuno poštovanje zakona, jednakosti i nediskriminacije; smatra da sindikate i organizacije civilnog društva diljem EU-a treba podupirati, među ostalim i pri poduzimanju mjera za zaštitu temeljnih radničkih i socijalnih prava izbjeglica, kako bi se organizirali i udružili u sindikate radnici izbjeglice te kako bi ih se osnažilo;
21. poziva Komisiju da također pruži financijsku pomoć državama članicama koje poštuju vladavinu prava i u smislu prihvata i integracije izbjeglica, među ostalim za usluge skrbi, smještaja, hrane, materijalne pomoći, programa osposobljavanja i javnih službi za zapošljavanje; ističe potrebu za pružanjem specijalizirane zaštite i skrbi osobama s invaliditetom koje dolaze iz Ukrajine; poziva države članice da pruže potporu nacionalnim tijelima, centrima za prihvata, obrazovanje i zapošljavanje, nevladinim organizacijama i dobrotvornim organizacijama u upotrebi alata EU-a za profiliranje vještina državljana trećih zemalja;
22. ističe da bi europski sustavi mentalnog zdravlja trebali biti bolje financirani i da skrb može biti problematična za opću populaciju te da bi je trebalo poboljšati; naglašava da je to još izazovnije za izbjeglice i druge migrante; smatra da će biti ključno znatno povećati financijska sredstva za kliničke usluge mentalnog zdravlja kako bi se izbjeglicama pružila potpora u suočavanju s traumama, uz nekliničke pristupe u suradnji

sa školama, organizacijama u zajednici i drugima;

Novi paket mjera za otpornost Europe

Paket mjera za socijalnu otpornost za građane

23. naglašava da se očekuje da će se gospodarska i socijalna situacija u EU-u u nadolazećim mjesecima dodatno pogoršati zbog kombinacije još viših cijena energije, a time i većih rashoda za grijanje te veće inflacije za drugu robu i usluge; ponavlja da bi zdravstvene rizike i dalje trebalo pratiti; smatra da bi bilo važno da EU to predvidi i do ljeta 2022. uspostavi politički okvir i konkretne inicijative za države članice, koje bi trebale biti izravno usmjerene na pružanje potpore najranjivijim skupinama svojeg stanovništva; ponavlja poziv Vijeća upućen državama članicama i Komisiji da hitno uspostave potrebne mehanizme solidarnosti i naknade te da surađuju na zajedničkim mjerama, imajući na umu sljedeću zimsku sezonu,;
24. poziva na donošenje privremenog europskog paketa za socijalnu otpornost kojim bi se koordinirao niz mjera i sredstava za jačanje sustava socijalne skrbi i socijalne zaštite u EU-u, uključujući nastavak i refinanciranje instrumenta SURE sve dok socioekonomske posljedice rata i dalje negativno utječu na tržište rada, te na uspostavu instrumenta socijalne spašavanja s povećanom javnom potporom postojećim instrumentima usmjerenima na najsiromašnije u našem društvu; osim toga, poziva na brzo donošenje Socijalnog fonda za klimatsku politiku i veća ulaganja u socijalne klimatske mjere; poziva države članice da po potrebi razmotre privremenu obustavu nacionalnih programa indeksacije najamnina;
25. poziva Komisiju da organizira popratni sastanak na temu socijalnog samita u Portu na kojem će sudjelovati institucije i socijalni partneri EU-a kako bi se raspravilo o pitanjima povezanim s izvanrednom situacijom s kojom se suočavamo zbog sve veće inflacije i njezinih socijalnih posljedica, posebno u pogledu životnih uvjeta, pravedne preraspodjele bogatstva među različitim skupinama u društvu i pristojnih plaća, te da radi na ažuriranju Akcijskog plana za europski stup socijalnih prava kako bi se osiguralo da se postavljeni ciljevi ostvare eventualnim donošenjem dodatnih prijedloga, gdje je to potrebno, i/ili financijskih sredstava;
26. ističe da će Komisiju predstaviti preporuku Vijeća o okviru za sustave minimalnog dohotka u svrhu zaštite prava na pristojan život i iskorjenjivanja siromaštva te rješavanja pitanja primjerenosti i pokrivenosti, uključujući klauzulu o neregresiji, jer je ona hitno potrebna; podsjeća da je Komisija u preporukama po državama članicama preporučila programe minimalnog dohotka te je istaknula da nisu sve države članice postavile iznad granice siromaštva; osim toga, poziva na usvajanje programa naknada za stjecanje kvalifikacija koje se dodjeljuju osobama koje žele započeti strukovno ili tercijarno obrazovanje kako bi pokrila troškove svojeg obrazovanja i osnovne potrebe;
27. podsjeća da su mladi posebno pogođeni krizom prouzročenom bolešću COVID-19 u pogledu zapošljavanja, obrazovanja, osposobljavanja i mentalne dobrobiti; zabrinut je da će zbog gospodarskih posljedica trenutačne krize do koje je došlo zbog ruske agresije na Ukrajinu biti puno više nezaposlenih mladih u Europi, a to će imati dugotrajne socioekonomske posljedice;-

28. podsjeća da je pravo na primjeren životni standard, uključujući stanovanje, uključeno u Opću deklaraciju o ljudskim pravima; upozorava da će tržište stambenih nekretnina u Europi biti pod još većim pritiskom te stoga poziva Komisiju i države članice da rade na osiguravanju pristupa pristojnom i cjenovno pristupačnom stanovanju za sve putem nacionalnih planova za cjenovno pristupačno stanovanje uključenih u nacionalne programe reformi; u tom kontekstu pozdravlja Europsku platformu za borbu protiv beskućništva;
29. upozorava na utjecaj aktualnog rata na globalne lance opskrbe hranom i cijene hrane te na posljedice za kupovnu moć; u svjetlu povećanja cijena hrane ističe usvajanje povećanih minimalnih dodijeljenih sredstava za mjere socijalne uključenosti u novom Europskom socijalnom fondu plus (ESF+), kao i dodatnih 3 % za mjere u okviru Fonda europske pomoći za najpotrebitije te potiče države članice da dodijele više od minimalnih iznosa potrebnih u skladu s ESF-om +;

Paket gospodarske pomoći za poduzeća

30. ponovno poziva na usklađeno djelovanje EU-a u cilju rješavanja gospodarskih i socijalnih posljedica ruskog rata protiv Ukrajine i nametnutih sankcija; predlaže stvaranje paketa gospodarske pomoći za poduzeća, uključujući gospodarske, proračunske i zakonodavne elemente, za MSP-ove i javna ulaganja, bez ugrožavanja klimatskih ciljeva EU-a za 2030. i 2050.; smatra da bi takav paket trebao barem omogućiti:
- a. Komisiji da izradi analizu kojom se utvrđuju sektori koji su najviše pogođeni kumulativnim učincima viših cijena energije i sirovina te učinkom rata, u skladu s ciljevima bolje regulative;
 - b. povećanje potpora za poduzeća u takvim sektorima osiguravanjem fleksibilne primjene pravila o državnim potporama, uz istodobno osiguravanje poštenog tržišnog natjecanja koje podliježe relevantnim obvezujućim zahtjevima održivosti uključenima u poslovne modele poduzeća, kao što su zabrane kolektivnog otpuštanja, povećana energetska učinkovitost, dodatna potrošnja energije iz obnovljivih izvora i ciljevi smanjenja neobrađenih materijala;
 - c. donošenje strategije diversifikacije kako bi se osigurala pouzdana opskrba robom i kritičnim sirovinama, kao što su rijetki zemni metali, te osiguravanje održivih lanaca opskrbe u skladu s Pariškim sporazumom;
 - d. osiguravanje energetske neovisnosti od ruske opskrbe i veće strateške autonomije nadogradnjom i osiguravanjem velikih ulaganja u energetska infrastrukturu EU-a, među ostalim u međupovezanost i prekograničnu infrastrukturu, proizvodnju obnovljive energije i energetska učinkovitost;
 - e. povećanje razine jamstva EU-a u programu InvestEU radi poticanja ulaganja u potporu europskim MSP-ovima, među ostalim u svrhu potpore u obliku kapitala, te stvaranje namjenskog okvira za poduzeća pogođena posljedicama rata i za projekte povezane s energetskom neovisnošću kojima se podupiru energetska i klimatska ciljeva u tom programu, koji se financiraju novim sredstvima;

31. ističe nedavne zaključke Vijeća u kojima se države članice i Komisija pozivaju da nastave na najbolji način koristiti paket instrumenata za državne potpore, uključujući novi privremeni krizni okvir za državne potpore; u tom pogledu ističe nedostatak održivosti ili socijalnih uvjeta u okviru državnih potpora koji je predstavila Komisija; ustraje u tome da se institucije EU-a i države članice pobrinu za to da se javna financijska potpora koja se dodjeljuje poduzećima za borbu protiv gospodarskih učinaka pandemije i rata uvjetuje time da se sredstva upotrebljavaju u korist zaposlenika i da se poduzeća koja primaju sredstva suzdrže od isplate bonusa članovima uprave, utaje poreza, isplate dividendi ili ponude programa otkupa dionica sve dok primaju takvu potporu;
32. pozdravlja činjenicu da će Komisija uskoro donijeti instrument jedinstvenog tržišta za hitne slučajeve; potiče Komisiju da u kontekst takvog zakonodavnog okvira uključi odredbe kojima se uspostavljaju testiranja otpornosti poduzeća na stres, slična testiranju otpornosti financijskih institucija na stres, kojima bi se mapirali, procijenili i pružili mogući odgovori na rizike njihova lanca opskrbe, uključujući vanjske učinke te socijalne, okolišne i političke rizike;
33. podsjeća na važnost funkcionalnog jedinstvenog tržišta kao okosnice gospodarstva EU-a; ističe da je ruska invazija na Ukrajinu istaknula niz izazova za otpornost EU-a u pogledu ponude i potražnje koji utječu na njegove industrije i fragmentiraju jedinstveno tržište; traži od Komisije da iznese nove prijedloge kojima se privatni akteri potiču da ulažu u EU te osobito da ojača jedinstveno tržište za usluge, ostvaruje napredak s unijom tržišta kapitala i bankarskom unijom te da iskoristi nove oblike javno-privatnih partnerstava u kojima država preuzima ograničene rizike financiranja kako bi se mobilizirale aktivnosti ulaganja u privatnom sektoru, kao što su programi potpora MSP-ovima zbog pandemije bolesti COVID-19;

Jačanje sposobnosti EU-a za djelovanje

34. ističe da su europski građani smatrali da ih EU svojim odgovorom na krizu prouzročenu bolešću COVID-19 štiti i otvara mogućnosti, posebno uspostavom programa SURE i instrumenta NextGenerationEU (NGEU); ističe da ni instrument NGEU, njegova komponenta za oporavak i otpornost ni fleksibilnost u okviru trenutnog višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. nisu dovoljni da bi se u potpunosti pokrile financijske potrebe nastale zbog rata u Ukrajini; podsjeća da ti instrumenti nisu osmišljeni ni po svojoj veličini zamišljeni za suočavanje s novim izazovima koji proizlaze iz ruske agresije i invazije i istodobno održavanje ulaganja u programe i politike EU-a, uključujući važne prioritete kao što je pravedna, zelena i digitalna tranzicija;
35. ističe da je potrebno optimizirati upotrebu postojećih mogućnosti financiranja, fleksibilnosti i drugih odredaba utvrđenih u Uredbi o VFO-u i Financijskoj uredbi; međutim, uvjeren je da je u proračunu EU-a potrebno predvidjeti dodatnu fleksibilnost, uključujući potpuno iskorištavanje opozvanih sredstava, kako bi se odgovorilo na nepredviđene i hitne potrebe; poziva Komisiju da detaljno preispita funkcioniranje trenutnog VFO-a i nastavi s donošenjem zakonodavnog prijedloga za sveobuhvatnu reviziju VFO-a što je prije moguće, a najkasnije u prvom tromjesečju 2023.; očekuje da

će ta revizija uzeti u obzir dugoročne posljedice rata u Ukrajini i poduzete hitne mjere;

36. podsjeća da je spreman mobilizirati sve dostupne proračunske instrumente EU-a kako bi se pružila najveća moguća financijska potpora ljudima koji bježe od rata u Ukrajini te upozorava na to da takva mobilizacija ne bi smjela biti štetna za postojeće programe i djelovanja; poziva Komisiju da utvrdi dodatna nedodijeljena sredstva, posebno iz prethodnih postupaka programiranja, koja se mogu mobilizirati za potporu Ukrajini i rješavanje posljedica rata;
37. pozdravlja plan koji je Komisija iznijela u okviru svojeg novog programa REPowerEU kako bi Europa s obzirom na rusku invaziju Ukrajine znatno prije 2030. postala neovisna o ruskim fosilnim gorivima, počevši od plina; poziva Komisiju da istraži kako bi se taj program mogao koristiti zajedno s nacionalnim planovima za oporavak i otpornost kako bi se unaprijedila ulaganja u energetska tranziciju, uključujući financiranje višedržavnih projekata u području energetske sigurnosti;
38. poziva na brzu provedbu nacionalnih planova za oporavak i otpornost na nacionalnoj i europskoj razini, posebno u području energetike; čvrsto vjeruje da bi se time trebala povećati strateška autonomija EU-a;
39. podsjeća da nije ugovoreno više od 200 milijardi EUR zajmova; stoga traži od država članica da, u skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost, iskoriste nezatražene zajmove u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost za pokrivanje aktualnih negativnih gospodarskih i društvenih troškova koji su posljedica rata;
40. prima na znanje zaključke MMF-a da je fiskalna politika prikladnija od monetarne politike za rješavanje novih šokova i da bi automatskim fiskalnim stabilizatorima trebalo omogućiti slobodno djelovanje, dok se dodatna sredstva dodjeljuju, među ostalim, za humanitarnu pomoć izbjeglicama i za prijenose kućanstvima s niskim prihodima te ciljanu potporu ugroženim, ali održivim poduzećima;
41. prima na znanje komunikaciju Komisije o Smjernicama za fiskalnu politiku za 2023.¹⁰ i njezin poziv da se zadrži poticajna fiskalna politika i istodobno osigura spremnost reagirati na promjenjivu gospodarsku situaciju; očekuje od Komisije da predloži skup mjera fiskalne politike za reagiranje na gospodarske šokove i nagli porast razine siromaštva; nadalje, u tom kontekstu očekuje da će opća klauzula o odstupanju ostati aktivirana sve dok je prisutno temeljno opravdanje; smatra da bi povratak na fiskalna pravila u trenutačnim okolnostima mogao imati neželjene posljedice za gospodarstvo EU-a i sposobnost država članica da se suoče s trenutačnom krizom;
42. u kontekstu aktualnih globalnih geopolitičkih izazova, kao što su pandemija bolesti COVID-19 i ruska invazija na Ukrajinu, koristi priliku da se ponovno razmotri gospodarsko upravljanje EU-a kako bi se povećala njegova otpornost na šokove i krize te ojačala njegova socijalna i energetska dimenzija; poziva Komisiju da pažljivo pregleda sveobuhvatan odgovor gospodarske politike na trenutačnu krizu kako bi se učinkovito riješilo pitanje gospodarskih i socijalnih nejednakosti u kontekstu golemih

¹⁰ Komunikacija Komisije od 2. ožujka 2022. o smjernicama za fiskalnu politiku za 2023. (COM(2022)0085).
RC\1256228HR.docx

potreba za ulaganjima;

43. poziva Komisiju da pokrene reviziju fiskalnih pravila EU-a; konstatira da se pri reviziji okvira gospodarskog upravljanja moraju uzeti u obzir posljedice pandemije i rata te posljedice za energetska tranziciju;
44. poziva na uspostavu novog namjenskog europskog fonda (strateški fond za autonomiju Europe) za financiranje prekogranične energetske infrastrukture, uz izbjegavanje učinka ovisnosti o fosilnim gorivima, i proizvodnje obnovljive energije i energetske učinkovitosti, čime bi se snažnije krenulo prema europskom zelenom planu i ojačalo kibersigurnost, industrijsku konkurentnost, kružno gospodarstvo, sigurnost opskrbe hranom i održivi razvoj i na taj način osigurala europska autonomija i zaštitile kvalitetne javne usluge u nadolazećim desetljećima; ustraje u tome da bi se svaki takav novi fond trebao uspostaviti u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom i funkcionirati pod punim nadzorom Europskog parlamenta, uz izravno upravljanje Komisije; naglašava da bi njegov ukupni iznos trebalo utvrditi na temelju jasne analize troškova i nedostataka u ulaganju; traži da se cijeli fond temelji na iskustvima stečenima u okviru instrumenta Next Generation EU;
45. naglašava da su istodobno potrebna dodatna nova vlastita sredstva EU-a kako bi se barem pokrili troškovi otplate NGEU-a (glavnica i kamate) i osiguralo dugoročno održivo financiranje proračuna EU-a u cilju izbjegavanja toga da se novi prioriteti EU-a financiraju na štetu postojećih programa i politika EU-a; odlučan je u namjeri da pomno prati provedbu dogovorenog i pravno obvezujućeg plana za vlastita sredstva od prosinca 2020.; apelira na Vijeće da ubrza pregovore o prvom skupu vlastitih sredstava EU-a, koji uključuje prihode od mehanizma za graničnu prilagodbu emisija ugljika, sustava trgovanja emisijama i udjela u dobiti najvećih i najprofitabilnijih multinacionalnih poduzeća u cilju postizanja dogovora prije završetka proračunskog postupka za 2023.; ponavlja svoj zahtjev za uvođenje drugog skupa novih vlastitih sredstava bez daljnje odgode, uključujući porez na financijske transakcije, te potiče Komisiju da predstavi prijedlog prije prosinca 2023.; ističe da je potrebno poduzeti daljnje mjere ako se predložena nova vlastita sredstva ne usvoje ili ako se njima ne ostvari očekivana razina prihoda za proračun EU-a; u tom kontekstu ističe važnost redovitog dijaloga o vlastitim sredstvima između triju institucija;
46. ističe da bi, kao što je Europsko vijeće naglasilo, privremeno oporezivanje ili regulatorne intervencije u pogledu neočekivane dobiti mogli biti izvor nacionalnog javnog financiranja; poziva Komisiju i države članice da koordiniraju osmišljavanje sustava oporezivanja neočekivane dobiti ili drugih regulatornih mjera u cilju njihova korištenja za ublažavanje socijalnih i gospodarskih posljedica rata u Ukrajini za EU;
47. ističe hitnost brze provedbe sporazuma iz drugog stupa OECD-a o minimalnoj razini efektivnog oporezivanja, uz provedbu prvog stupa usmjerenog na pravedniju raspodjelu dobiti i prava oporezivanja među zemljama u odnosu na najveća multinacionalna poduzeća, uključujući ona u digitalnom sektoru¹¹;

¹¹ Vidjeti odgovor povjerenika Gentilonija od 15. veljače 2022. kao odgovor na pisano pitanje E-005563/2021 o poreznim prihodima država članica i EU-a nakon sporazuma OECD-a.

48. ponavlja da je hitno potrebno boriti se protiv utaje poreza, izbjegavanja plaćanja poreza i agresivnog poreznog planiranja daljnjim reformama, uključujući reforme Skupine za Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja, u skladu s preporukama Parlamenta; poziva Vijeće da postigne dogovor o prijedlozima Komisije za reviziju Direktive o oporezivanju energije¹² i direktivu o utvrđivanju pravila za sprečavanje zlouporabe fiktivnih subjekata u porezne svrhe¹³ nakon mišljenja Parlamenta o tome;
49. pozdravlja studiju izvedivosti koju je zatražila Komisija u vezi s registrom imovine EU-a kao rezultat posebnog zahtjeva Parlamenta; konstatira da bi se takvim mehanizmom javnim tijelima omogućio pravovremeni pristup informacijama o vlasništvu nad imovinom i robom visoke vrijednosti diljem EU-a i time učinkovito suzbila nastojanja za zaobilaženje ciljanih financijskih sankcija i borilo protiv pranja novca te utaje i izbjegavanja plaćanja poreza; osim toga, smatra da bi Komisija trebala zatražiti da jurisdikcije izvan EU-a objave informacije o vlasništvu imovine sankcioniranih pojedinaca i subjekata u okviru svojih nadležnosti;
50. ponavlja svoj poziv da se iskoristi okvir pregovora o zakonodavnom paketu za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma kako bi se uklonile postojeće rupe u zakonu koje omogućuju prikrivanje struktura stvarnog vlasništva te kako bi se osiguralo da se sva relevantna imovina ruskih oligarha s popisa u EU-u zaplijeni u skladu s pravnim okvirom EU-a; u tom kontekstu priznaje rad Komisijine radne skupine za zamrzavanje i oduzimanje imovine;
-
- ◦
51. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

¹² Prijedlog Komisije o direktivi Vijeća od 14. srpnja 2021. o restrukturiranju sustava Zajednice Unije za oporezivanje energenata i električne energije (COM(2021)0563).

¹³ Prijedlog Komisije o direktivi Vijeća od 22. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila za sprečavanje zlouporabe fiktivnih subjekata u porezne svrhe (COM(2021)0565).